

SZERKESZTŐI IRODA:

Belmagyar-utca végén a (Mária-fő-ház) bővíti a lap szel-
lemi részét illető közlemények című szelvények.

AZ ELLENZÉK ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. v. 32 korona. / Nagydíj évre 4 frt. v. 8 korona.
Félévre 8 frt. v. 16 korona. / 1 óra 1 frt. 50 kr. v. 5 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.
Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK.

Telefon sz. 9.

POLITIKAI ÉS TARSADALMI NAPILAP.

Telefon sz. 9.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belkőzp-utca 33-ik szám.

Egy negyszög centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők
és iparosok árkedezményben részesülnek. Reklam sora 1 frt.
Bütyögillat minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora: 5 frt.

Nyitott értekezések:

garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Brassai Sámuel.

1797—1897.

„Mint a százados tölgy a fiatal erdőben, úgy áll ön az ifjú Magyarországi szellemi munkáinak sorában.”

Ez a szépen megfogalmazott mondat is helyet foglal abban a levélben, melyet Wlassich Gyula, közoktatásügyi miniszter tegnap intézett Brassai Sámuelhez, születésének századik évfordulója alkalmából.

„Százados tölgy a fiatal erdőben.”

Az isteni Gondviselés megadta ennek a kivételes férfinak azt a ritka kegyet, hogy kora gyermekévtől kezdve a Patriárkákéhoz hasonló késő vénségséig álljon állandó ifjú erőben és vénségséig álljon állandó ifjú Magyarországi szellemi munkái sorában.

Ezt a kivételes férfit, a ki az ifjú Magyarországi tudományos életének bölcső korában kezdte meg azt a bámulatos szellemi munkát, melyet még ma is — mikor már tudományos életünk immár a férfi korba jutott — ritka szívóssággal folytat, a bölcs Gondviselés megajándékozta azzal a nagy adománnyal, hogy a nemzeti kultúra fejlődésnek ugyszólván első fázisától kezdve nyomon követhette nemzeti haladásának folyamatát és maga is mai napig szakadatlanul részt vehetett e nevezetes századnak összes tudományos mozgalmában.

A mai napon telik be teljes száz esztendeje annak, hogy Brassai Sámuel megszületett.

Az elmúlt század utolsó éveiben nyerte az életet és most, a mikor ez a század is lepergő félben van, Brassai Sámuel még ma is úgy áll az ifjú Magyarországi szellemi munkáinak sorában, mint — „százados tölgy a fiatal erdőben.”

Hogy mit művelt Brassai Sámuel kerek száz esztendő alatt, annak csak pusztá felsorolását sem soríthatjuk be e kis cikkely szűk keretébe, de meg bizonyára akadnak hivatottabbak, a kik érdemlegesen méltassák azt a csodálatos szellemi tevékenységet, melyet ez a rengeteg tudású és fényes elméjű férfi egy messze terjedt ember öltön át kifejtett, mi ezt a nevezetes pillanatot csak arra kívánjuk most alkalmul felhasználni, hogy meghaj-

juk a fejünket a szellem óriás előtt, s mint igénytelen porszemek ő hozzá képest, hódolatunkat letegyük e nagy ember lábai elé.

Ime mély hódolattal hajtjuk meg fejünket előtte a magyar tudományos élet egyik uttörője, a nemzeti kultúra ügyének mind maig elsőrangú munkása előtt.

Mi — a törpék és erőtlenek hozzá képest csak bámulattal adózhatunk nemcsak a Te kivételes korodnak, hanem annak a csodálatos termékenységi szellemi erőnek is, a melyet a Gondviselés a te részedre osztott ki s a melyet Te nemzeti kulturális életének kifejlésztésére mind e napig szakadatlanul használtál ki, nagy részt foglalván le magadnak abból a nagy munkából, a melyet e század elejétől fogva a te sorsodnak osztályosai végeztek.

Mi, mint újságírók, különös okból is ünnepelhetjük ezt a nevezetes évfordulót, mert hiszen a magyar újság írásnak tulajdonképi szülőapja Te vagy, a ki ott állottál ama bölcsőnél, melyben ezt a már-már tisztas férfikort élő csecsemőt ringatták.

Igaz hódolattal hajtjuk meg előt-
ted fejünket — Mesterünk!

Áldjuk a gondviselést, hogy tége-
get nekünk adott, ennek a mi drága Hazánknak, a melyet te oly igazán szeretsz és a melynek szellemi gyarapodásához Tehordottad a legtöbb pórszemét.

Áldjuk a gondviselést, hogy neked oly nagy időt juttatott és oly csodálatos erővel ruházott fel, hogy még ma is az ifjú Magyarországi szellemi munkáinak sorában úgy állasz, mint — „százados tölgy a fiatal erdőben.”

Az a bölcs gondviselés, mely a te száz évedet megadta, ajándékozzon meg még azzal a kegyével is, hogy még sok esztendőn keresztül részesed lehess az ifjú Magyarországi szellemi munkái által a nemzeti előhaladás javára teljesített munkának hogy ez a nemzet még sokáig örvendhessen a te Életednek és csodálhassa a te szellemed örökös tevékenységének bámulatos eredményeit.

Mi a pórszemek ime letesszük láb-
bad elé a hódolatunkat és kérjük az Istent, tartsa meg még sokáig a te Életedet, hogy még sokáig állhass, mint

„százados tölgy a fiatal erdőben, az ifjú Magyarországi szellemi munkáinak sorában”
Ugy legyen!

Tegnap, a százéves Brassainál.

Írta: Kövéri László.

Kolozsvár, 1897. június 15.

Délután 5 órakor léptem be. Brassai kórtyán szendergett. Az ápolóné székel ki-
nált, elmondta, hogy ma nem volt évtágya. Nehány perc múlva felébredt, derűlten fel-
lém fordult.

Gratulálni jöttem, tudja Brassai bácsi, hogy holnap mi van Ma hányadik? kér-
döm, s arra azt mondja — tudom.

Az ápolóné közbevá: Ma is mondta dr.
Brandtnak.

Emlékszik Br. bácsi, f. hó 3-án azt kérdezte tőlem, hány éves vagyok, s mikor mondom, azt mondta Szabó Samu tanár jelenlétében, hogy jun. 15-én született, s arra a megjegyzésemre, hogy az Akadémia Almanachjába 1800. febr. 13 áll, másodszor ismételte. Én — folytattam — ezt elbeszéltem a hírlapíróknak, s e hír az ország minden lapját végig járta. S mert felkértem, hogy nevem elhalgassák, Szily akadémiai főtitkárnál azonnal, a közoktatásügyi miniszter úrnál pár nap múlva, a közlemény hiteleért szerzőségemet bejelentettem. S most elhoztam a „Kolozsvárt”, melyben szintén gratuláció van.

Már kaptam néhányat, szölt. Átnéztem már, feleltem. De két más telegramot nem kaptott?

Egy jön, nem tudom mi van benne, át küldtem Benczédi tanár úrnak. Nő hát Brassai bácsi, itt van már nyomtatásban a telegram, a Felső tájékoztató, s olvastam:

„Wlassics közoktatásügyi miniszter, a következő táviratot intézte Kolozsvárra, Brassai Sámuelhez: Ó Császári és apostoli királyi Felsőlegkegyelmesebben felhatalmazni méltóztatott, hogy nagyságodnak századik születés napja alkalmából legmagasabb nevében szerencse kívánatait tolmácsoljam.” Utána téve ez: Wlassics miniszter a maga részéről rendkívül meleg hangú levélben gratulált.

A száz éves tudós, kinek kissé nagyon kell beszélni, s kit olykor nehezen lehet érteni, mint arcát lestem, komolyan halgatva, nézett, gondolkodott. Kíváncsi voltam első szavára.

Benczédi Gergely tanár, kit mióta a kórházban van, pénztárosává tett, itt lépett

be a miniszter táviratával. Mondtam mi hozta be, biztattam, kezdje elől.

Az eredeti táviratot másodszor is felolvastuk. Fel a miniszterelnök, a kegyelmes asszony, kit Kolozsvárt mindenki e néven nevez, az Akadémia főtitkára s több tudós és tisztelő, táviratát, levelét.

Jóságos arca, mely naponta halványabb lesz, mind jobban vért kapott. Hangja mindegyre megjött.

De hogy jövők én mindehhez? szólalt meg.

A hónapi nap ötletéből.

Jó, jó, de —

A nagy emberek — szóltam.

Nem vagyok én nagy ember.

A nagy emberek — folytattam — nagy szellemek, már ha nem nagy ember, a nagy életkor elért férfiak, bátorítására vannak az emberiségnek, Brassai bácsi a nemzet büszkesége.

Benczédi barátom, fejezte ki e perc hatását, azzal a megjegyzéssel: Istenem, be kár, hogy ezt a tulvilági mosolyt, egy hosszú, munkás és hasznos élete derűjét, jutalmát nem lehetett lefotografizálni. A királyi kegy, a kormány és Akadémia megemlékezése soha jobb időben nem érkezett. Hagytuk, hogy nagy lelkét a multon és jelenen legeltesse.

Elgondolkodását a multkori azzal az érzelmmel fejezhetném ki, hogy akkor, midőn születése évszámát, most először életében föl-
említette, elgondolkodása után megszólalt: Deo graciis, Deo graciis, ki operájában is fordul elő, igen „Obánál”. Mikor most azzal szólalt meg: Három királyt ismertem, mindenkinek sokat élt.

Felolvastuk a nevében szerkesztett köszönő iratot a miniszterhez. Gondoskodjanak — szölt érzékenyen, hogy a lapban mindenki megemlékezését nevében köszönjék meg.

Majd Brassai bácsi is megköszöni.

Biz' én, nem hanyatlom, csak lassan épülök. Még talán —

A chemikusok hosszasan élnek — vettem át aggodó szavát — emlékezzék, Cre-
mieux is tuléle néhány év előtt a száz évét.

Chevreux — vágott közbe — ismerem, egy előadását meghallgattam.

S hogy visszazökkentsük kedélyeskedő hangulatába, melyet egyik telegramra tett, folytattam: Semmi oszlás, a nemzet megc-
nálva az ezerévet, s teljes erővel indult a másodiknak, ki megcsinált száz évét, könnyű a másodikikat megkezdeni.

Hisz én nem vagyok beteg — folytatta — gyomrom megteszi a szolgálatát, jól al-
szom, csak oly nehéz itt valamihez jutni, ma

is caviart, szárdiniát kívántam reggelire, s be kellett a főtérré küldeni. Van-e már dinya?

Ha szabad, gondoskodunk.

Miért ne, nem vagyok beteg, csak a fe-
vés elgyengített.

Elhagyjuk, a sok beszéddel kifárasztottuk, szöltünk, mert beléptél felolvasója.

Tisztelem a nejeiket.

Azok is meglátogatnák, de félnek, hogy

terhére vannak Brassai bácsinak.

Sőt ellenkezőleg — felelte derűlten — szeretem a nő és leány hangot.

Van még pénzünk? kérdezte. Van elég, volt a felelet. Azzal kiléptünk, s egy szép hangú fiatal ember elévette a hírlapot, s reá gyújtott: A 16 paragrafus.

Többször olvas naponként — szölt az ápolóné, elszenderedik, legalább úgy látszik, s ha a fiu elhallgat, azonnal felébred.

Igy virrad századunk nagy tudósa századik évének fordulójára, ki még remél, kit vigasztalunk, de azzal az érzéssel: vajha az ég csodát csinálna.

Künn egy lócán nők várakoznak távozásunkra.

A 100 éves Brassairól.

Pünköszt előtt pár nappal történt. Östi 5—6 óra közt Brassai bácsit látogattam meg, a vörös kereszt egyet külmagyar-utcai kórházban.

A látogatást szívesen fogadja, de az ápolóné mindig figyelmezteti, hogy vendég jött, különben nem veszi észre. Aztán megkérdi: ki az? Közel kell menni ágya fejéhez; úgy ösméri föl.

Beszélgést csak erős hangon kiejtett egyes mondatokkal lehet folytatni, mert nehezen hall és szaggatott, rövid feleleteket ad, de azért, 19-ikán levelet íratott unoka húgának (Csereinek) Ó-Tordára; az egyes kis mondatokat hangosan föl kellett olvasni, hogy miként mondja, — „a konceptusból ki ne jöjjön,” így készült el a néhány sornyi levelező lap.

Kéves idővel utánam érkezett Kövéri László, ki az ágy jobb felén foglalt helyet, én bal felőlről veztettem a társalgást.

Kövéri a régi időkre vonatkozó egyes kérdéseket tett, Brassai legbővebben a gróf Mikó Imrével történt 48-as kari eseményekről beszélt. Aztán sokáig hallgattunk.

Egyeszer Kövéri felé fordítja fejét és ezt kérdi tőle: Melyik idősebb? maga-e vagy Szabó?

„Oh! feleli Kövéri, — én sokkal idősebb vagyok; már 78 éves.” „Én pedig — mon-

teledet az Isten tartsa nap sugarban: boldog vidámságban!

Gárdonyi Géza.

Brassai észrevételei.

Sokan emlékeznek még erre a szép költeményre, melyet Gárdonyi Géza a „Pesti Hírlap”-ban ápril. 29-én Brassai Sámuelhez intézett. A költemény oly erős visszhangra talált, a melyet a legjelesebb művek is ritkán érnek el. Szívűből jöttek szavai és szívhez szólottak. Gondolatai ez emberiséget mindig lefoglalta tartó nagy létkérdéseket boncolgatják.

Aggódo reménységgel vártuk, vajjon fog-e felelni Brassai? Még arra is gondol-
tunk, vajjon lesz-e ereje, hogy feleljen. Tudtuk, hogy már régóta fekvő beteg.

E sorok írója, ki sokszor résztvett abban a szerencsében, hogy Brassai vele gondolatait közölje, megkereste a legjobb alkalmat és megkérdezte Brassait. Egy pár szerencsés napon május első hetében az öreg tudós oly jó kedvében volt, hogy csaknem minden kérdésére nyilatkozott.

Miután ma sokan fognak a beteg bölcsészre gondolni, felhasználom az alkalmat és közlöm nyilatkozatait, úgy a mint lejegyeztem. Nagyobb biztonság kedvéért a főbb részeket felolvastam Brassai bácsi előtt, ki akkor egy pár javítást tett benne.

Te születni láttad ezt az agg századot.

Az emberekkel nem hittem el, hogy 100 teszi a százat; a század vagy sorban, vagy részben száz. Furcsa, hogy az ember, a ki egyébben mind rendben van csak, ebben az egyben ki engedi magát forgatni a szép eszébe. Mind csak elcsúszott etimologia következtében a „század”-ot, mint törzset a századosból húzták le, a mi olyan szó, a

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.
1897. június 15.

Levél Brassai Sámuel urnak. *)
Tisztelt és szeretett bölcs tanító mester,
kinek tanítványa szép Székelyországon
a ideát is majdnem minden művelt ember, —
levelem jókedvben, erőben találjon.

Valahányszor képed felöltök énnekem,
a fölmagasodó havasra gondoltok,
mely áll mozdulatlan, nyugodtan, fehéren,
míg lábánál jönnek-mennek az évszakok,
a lombot hoz, lombot visz az idő folyása, —
csak a vén hegy, az áll, s vészenen változása.

Te születni láttad ezt az agg századot,
a térdén ringattad öregapáinkat.
A halál azóta négy termést aratott,
s az első termésből fűzál sem maradott.
Te meg ringatod most az unokáinkat.

Egy század! Micsoda irdatlan nagy pálya!
A gondolatnak is megfárad a szárnya,
a mig átrepül, a lankadtan száll hozzád,
hogy bálmulja a te agg, eleven orozád.

Egy század! Mennyi viz folyt a Tiszán, Dunán,
a mennyi vér a földön!
Te láttad, a mikor Napoleon után
a hollók ezre szállt át a Székely-földre.
Láttad nemzeteknek színe-változását,
fölemelkedését, térdre lebukását.

Mikor te születél, még e földön jára
Byron, Schiller, Goethe s a mi Csokonáink;
*) A „Pesti Hírlap”-ból vettük át. Szerk.

a vidám Gvadányi verseket írálta,
s a nagy testőr busan kőszált jószágain;
Dugonics még akkor mondásokat gyűjtött,
s Révai éhezve írta nagy nyelvtanát;
Kölcsy gyermek volt, pillangókat űzött
s Berzsenyi még zárva tartotta asztalát,
Erdélyben azidőt dörgött Wesselényi:
„Nem taníthatott meg József császár félni!”

Te hallád ébresztő szavát Széchenynek
s láttad a jegelő gözhajót a Dunán;
láttad Magyarországi mi volt s aztán mi lett,
mint virágzott a föld az ő lépte nyomán.
(Pozsonynál végződött akkor Európa.
Oláhországig nyult határa azóta.)

Te láttad halvány arcát Kazinczynek
s olvastad szent lánggal égő leveleit,
Tapostál te is a két Kisfaludnak,
s új könyvtől lapoztad Himfi Szerelmeit.
A Szózat költője bátyámnak nevezett.
Ur korában láttad a magyar nemzetet.

Egy göndörhajú nagyfejtű legényke
járogatott hozzád akkortájt ebédre
Hóna alatt mindig egy gyöngyöleg kőta;
maga-csinálta mindenféle nótá.
Ottan próbálgatta a te zongorádon,
s te rá-bolintál: Ez jó itt, barátom.

Már akkor ott volt az ifjú írásában
az a tisztaparti szép furulya-nóta,
amit elbájozva hallgatunk Bánk-Bánban,
Ez az Erkel, — ez is éreztél vált azóta.

S érez immár Kazinczy, Kölcsy, Berzsenyi...
Szobrok itt e földön, csillagok az égen,
s a kit üstökösként láttál megjeleni,
s a Küküllő mellett lehullni, eltűnni,
káprázta bejtő fényes csodáképén —
Petőfi is immár ércszoborrá váltott,
s az idő új század küszöbére hágott.

Oh mondd te, százéves időnek tanúja,
ki emberkorában láttál egy réteg port,
vak véletlen-e a sors, vagy Isten uja?
jobb-e így, ahogy van, vagy jobb ahogyan volt?

Merre megy e nemzet száz esztendő óta?
Fakult-e vagy virul harmas lobogója?
S ahogy egy hosszú út Nébo-hegyén állasz,
mi az, amit láthatsz?

S óh mondd, te mindenben-tudós, bölcs ag-
gastyán,
aki száz esztendőn át folyton tanultál,
s ki földet, eget egyaránt vizsgálván,
melyben és magában legtovább jutottál,
érdemes-e élni?

Ha visszasiklana az időnek lába
s Isten megkérdezné születésed előtt,
igent-e vagy nemet válaszulál rája,
végig élne-e még egyszer a jövődöt,
mit felelnél neki?

Mennyi egy század, ha magad mögé nézel:
hosszu zűrzavar-e, vagy csak rövid álom.
S megmondható-e már száz esztendő észszel
miért él az ember ezen a világon?
S melyik él hát bölcsen itt: a hangya-lelkű?
vagy pedig a másik: a pillangó lelkű?
A szent vagy az állat? A buvó? A bátor?
A gaz vagy a jámbor?

Melyik ér többet: az arany vagy a rózsza?
a paloták terme? — vagy a füves róna?
a mosolygó lány? — vagy a mosolygó király?
a dicsőség? — vagy a tavaszi napsugár?

Melyiknek jobb itt: a bölcsnek vagy butának?
Kinek higgyünk jobban: Jézusnak — Budhának?
Ezek szava szent-e vagy Darwin tanai?
Állatok vagyunk-e vagy Isten fiai?

Mi jobb: tudni mindent, és nem hinni semmit?
avagy hinni mindent, és nem tudni semmit?

dám — 68. De hát Brassai bácsi meg tudja-e mondani mikor született?*

„Meg én! 1797.“ — Melyik hónapban? „Hát június!“ Ezt a szót többször megkérdeztük, mert először nem lehetett tisztán érteni, júliust akar-e mondani vagy júniust.

„Melyik napon?“ kérdém hirtelen, hogy az érdekes adatot el ne szalasszuk, melyről ily határozottsággal most nyilatkozott az öreg először. Ezt a feleletet kaptuk:

„A közepén!“ „Igen a közepén: de melyik nap az a közepé?“ Ekkor már neheztelés formán nagyobb kiáltott a rendesnél: Hát mi lehessen egyéb a közepé: 15!*

„Meg van-e ez valahol írva?“ — kérdeztem végre.

„Meg volt egy kalendáriumban, de azt elvitte valaki tőlem!“

Ez Brassai bácsi 100 esztendő voltának igaz története, mely a mai napot igaz tisztelőire nézve — és ki ne lenne az? — országos ünnepé teszi.

— Nehezen gyógyuló bőrbajban szenved már „kendernyóvós“ óta, miként egyszer tréfásan megállapítottuk, mely még fiatalabb legényt is próbára tenne.

Adja Isten, hogy azt a pártatlan életkört, ily pártatlan lelki épséggel, melyre a tudományos világban alig van példa, — még ha lassacskán is kiépül, évekkel toldja meg, hazája dicsőségére és örömére!

Szabó Sámuel.

Üdvözlések Brassainak.

Az agg tudos 100 éves születésnapja alkalmából következő üdvözléseket kapta:

A király üdvözlése.

„Ő cs. és ap. kir. felsége legkegyelmesebben felhatalmazni méltóztatta, hogy nagyságodnak századik születés napja alkalmából legmagasabb nevében szerencse kívánatait tolmácsoljam“.

Wlassics.

Brassai bácsi mély megilletődéssel hallgatta a sürgönyt s azonnal válaszolt is reá.

A kultuszminiszter üdvözlése.

Wlassich Gyula vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszter is üdvözlő levelet intézett hozzá. A meleghangú és szokatlanul magasröptű levél így hangzik:

Budapest, 1897. június 13.

„Tiszelt Uram“

Tisztelettel és meghatottsággal fordulok Önhöz születésének századik évfordulóján. Mint a százados tölgy a fiatal erdőben, úgy áll ön az ifjú Magyarország szellemi munkásainak sorában; az édes anyaföldből szívta erejét, melylyel diadalmasan megküzdött az idegenből zúduló vészekkel és viharokkal; s oly sok tapasztalat és küzdelem után, ma is teljes erőben áll még, mindnyájunk örömére és a magyar tudományosság dicsőségére.

Nagy eseményekben dus, az emberi elme fényes diadalait hirdető századot élt ön át. A tudományok a szá-

zad kezdete óta a mai napig nagyot változtak, fejlődtek. De az ön munkásságának már legelső nyomain oly tisztán látszanak meg tudományos életünk talaján, mintha az évek nyomtalanul suhantak volna el fölötté. Az uttorok közt volt ön s hálás ezért a mainemzedék. Enciklopedikus ismereteit a tudományoknak csaknem minden ágára kiterjedőleg magyaros szellemben érvényesítette; könyvei éppen azért még sokáig mintakép gyanánt fognak szolgálni tudósainknak.

Születésének századik évfordulóján fogadja szívből eredő szerencseki-vánataimat. Kérjük az egok urát, hogy nemzetünk dicsőségére még sokáig tartsa meg Önt jó erőben és egészségben. Élvezze és lássa még sokáig áldásos tevékenységének szép eredményét.

Igaz tisztelője

Dr. Wlassics Gyula, s. k.

Ezen kívül még a következők küldtek üdvözlést:

Szily Kálmán, a m. tud. akadémia részéről.

Br. Bánffy Dezső miniszterelnök.

Dr. Kaucz Gyula, Bécs.

Terray István, Leher, Gömörmegye.

Zeigó Endre, Szalacs.

Zerkovits Emil, Budapest.

Zeiler ezredorvos, Reichenberg.

Dárfányi Ignác, Budapest.

Népnevelők egyesülete nevében Sretizer Lajos.

Battek zenetanár, Kremzier.

Műgyemtem nevében, Wartha Vincze.

Lázár Gyula és neje Budapest.

Kőrösi József, Karlsbad.

Bulyovszky Lilla, Rómerbad.

Muszák és családja.

Farkas Albert.

Kir. m. természettud. társulat nevében, Paazlavszky titkár.

Barabás Miklós.

Knapp Ármán József, Bécs.

Naturhist. risches Hofmuseum, növény-tani osztályának igazgatója.

Végh József Bpest.

Dr. Entz Gézáné, Bpest.

Tisztelgések Brassainak.

Kolozsvár, jun. 15.

A d. e. folyamán nők keresték fel. Bodor Antalné urnó virágot hozott. Le tette párnájára, az öreg hadd élvezze a virág illatát. Heinrich Józsa igazgató, a nőtanítóképző intézet nevében, May Emilia és Kovács Béla tanárokkal kereste fel.

Dáiban jött az unit. egyház nevében Ferencz József püspök, Boros György, Kovács János tanár. — Kifejezték, hogy nagy örömmel jönnek az egész egyház nevében tisztelni, de nem akarnak Brassai bácsinak terhére lenni.

„Igaznak van, én a vendégek fogadására kevésbé vagyok kvalifikálva“.

Kérdezte aztán a püspök, felolvashatja az üdvözléseket?

„Ha nem lesz alkalmatlan“, felel.

Nyitott ajkakkal hallgatta az öreg Brassai bácsi.

Erre tudni kéne méltóképen felelni, jegyezze meg Brassai bácsi.

A püspök kijelentette, ha bizalmával megtisztelt, válaszul a miniszter levelére.

Kérem erre, felelt Brassai.

Kozma Ferencz királyi tanácsos, tanfelügyelő, Orbók Mór tanítóképző intézeti igazgató, a tanári kar költőiségét jelentették s kérték, hogy Brassai bácsi fogadja el.

„Ez olyan dolog, a minnek nem lehet ellent állani.“

A küldöttség megjelent, azonban rövid ideig tartózkodtak ott, nehogy az amugy is szűk szoba levegőjét elszívják attól a férfutól, kinek életét bármely fiatal készséggel megtoldaná a magából pár évvel.

Merénylet Faure elnök ellen.

Páris, jun. 14.

A Faure elnök ellen elkövetett merénylet alkalmából három egyént fogtak el: a foglalkozás nélkül való Gallet-testvéreket, kik Le Valois-ban laknak és a Gentillyben lakó Lauvint. Minthán azonban a házkutatások és sz. Athalin vizsgálóbíró által eszközölt kihallgatások nem nyújtottak bizonyítékokat, éjfélkor szabadon bocsátották őket.

Páris, jun. 14.

A tegnapi merényletet a legtöbb lap vagy egy ördült tettének, vagy gyermekes csínynek jelzi. A rendőrprefektus egy hírlapíró előtt kijelentette, hogy misztifikációról van szó. A robbanás semmi kárt sem okozhatott volna. A pisztolyt és tört bizonyos theatralis hatásra számíttva, helyezték el. A szocialista lapok azt állítják, hogy az egész nem egyéb a rendőrség machinációjánál.

Páris, jun. 14.

Egy, a közlérsasági elnök kíséretében volt hivatalos személy beszédéből kitűnik, hogy az eset egy vizesnél, egy bokor közelében történt, a hol, midőn az elnök kocsija elhaladt, dörrenés hallatszott és a füst felémelkedett fel. Erre kis nyugtalanság támadt, de midőn kitűnt, hogy senki sem sebesült meg, a koci folytatta útját a hypodrom felé.

Két titkos rendőri odarohat a bokorhoz, a honnan a füst fölemelkedett, de már nem találtak ott senkit, csak a már említett tárgyakat és egy darab papíros, melyen „Faure Felix kivégzettése“ szavak állottak. Midőn a felízgatott tömeg az ügynökök a kezében a felemelt csővekkel megpillantotta, azt hívé, hogy ő a merénylet elkövetője, elkezdte botokkal és esernyőkkel verni, annyira, hogy a fejét a vér elborította. Végre sikerült társainak őt a tömeg kezeiből kimenteni.

A rendőrprefektus a merénylet felől kérdőszöködőknek csak határozatlan felvilágosítást adott. Általában hajlandók azt hinni, hogy a kezdetleges pokolgep, mely egy kanóczezel volt ellátva, páleúra kötött kis gyertyával kellett meggyújtani. Abban a pillanatban, midőn a merénylő a menet elejét megpillantotta, meggyújtotta a kanócot és munkáját elvégezve, elszaladt. Külömben a pokolgep úgy sem lett volna képes nagy szerencsétlenséget okozni.

Páris, jun. 14.

A köztársasági elnök nevével és leányával délután három órákor huladt el kocsiján a Bois de Boulogne ama kritikus helyén, ahol 1897-ben Perivovszky II Sándor csárra lőt a hol mult évi július 14 én egy François nevű ember a köztársasági elnökre lőt, a mikor az a katonai szemlére ment. Az egész átnyúrási embertömeg várta a versenyre felvonuló kocsikat és mikor az elnök feltűnt

nagy lelkesedéssel fogadták. E pillanatban a cascade mellett erős duranás hallatszott és a bokrok füstfelhőkbe borultak. Az elnök kocsijába fogott lovak megijedtek, de már a következő pillanatban újra megnyugodtak és tovább ugáltak. A elnök után a második kocsiban leánya, Lucie kisasszony jött. — A versenyterén semmit sem tudtak a merénylet-ről és csak később, mikor már a Grad Prix-futamnak vége volt, értesültek róla. Az elnök fél 5-kor hajtatott haza és nyugodtan tért vissza az Elisée-palotába.

Vidék.

Székelv-Udvarhely, jun. 10.

Legutolsó levelem óta sok minden történt székelv metropolisunkban, a mikről pár szóban sietek alább beszámolni. Mindenekelőtt volt két népgyűlésünk. Az első, mely a katonai javaslatoz tárgyában e hó 1-én, melyet kormányparti korifeusok rendeztek, fias-kát mondott. 92, mond, kilenczvenkét ember volt jelen, annak $\frac{2}{10}$ része összecsofodított nép, melyet voltaképen arra használtak fel, bizalmat szavaztatnak velük. Na hátezt meg-tették volna Herkő Páternek is, mert a kül-világról csak annyit tudtak, hogy még a na-pot is párossával láttak! Hát ilyen az a nagy dobbal hirdetett udvarhelymegyei kormány-párti lelkesedés!

Annál inpozánsabb volt a másik, az egyesült ellenzéknek e hó 7-én tartott nagy gyűlése. Az a majdnem 2000 ember (és nem 400, mint a „Kolozsvár“-ban megjelent távirat állítja) meggyék és városunk intelligenciájának és polgáraitnak előkelő része, (s nem asszony-nép, meg iparos segéd, a mint az a fent említett félhivatalosban tendenciósusan állítva van) lelkesen tiltakozott a hatalom merényletei ellen! A gyűlés lefolyásának történetét az enyémnél sokkal hivottabb toll végezte, én itt csak annyit jegyezsek meg, hogy kár volt az egész rendőri és csendőrségi apparátust készenlétsre helyezni és kiruk-kolatni, mert hát a mi népünk nem visz végbe olyan duhajkodást, mint e hó 1-én a szabadelvűpárti becsepített atyfiak.

De hát hagyjuk a politikát, nézzünk egy keveset másfelé is. Színészeink, egy pár jó és rossz előadás után itt hagyának, mivel a részvétlenség miatt nem tudák magukat fenn-tartani. E részvétlenség oka nem a közönség volt, hanem a terem, a helyiség, hol az előadá-sok tartattak. A régi városház, eltekintve ronda voltától, olyan tűzfészék, hogy az em-bernek minden eshetőségre el kell készülnie legyen, midőn ez épületbe betesszi lábát! Le-bontása elhatározva van ugyan, de a kivittél talán még az unokáink sem fogják megérni! Szégyen, hogy egy tisztességes termünk nin-csen. Városunknak sok minden hasznontalan-ságra telik, csak a miér kellene, arra nem! Elég példa rá egészségügyi viszonyaink is. A jár-vány, melyet hivatalosan megszűntnek jelen-tettek ki, oly n gy mélyden kezd újra fel-útni fejt, hogy megdöbbsen a lakosságot. Nincs nap, a melyen ne lenne temetés! Ha-nem mindezek dacára köztisztasági viszo-nyaink is, még mindig a régiok. Utcaink szem-bányák, a városközött elfolyó Varga-patak a bacillusok paradicsoma, a ronda hulladék hegyek is, még mindig ott vannak a két malom-utca végén, ha ugyan az árvíz el nem vitte. Mert ebből is kijutott nekünk.

Hetek óta zuhog az eső, mi megnövelte folyóvizainkat, úgy, hogy azok feketesztve törték ki medreikről. Földünk egy része ár alatt állt, most iszap fedt, míg a termés nagyrésze rohad ki a tulságos csapadéktól. Iróztató lesz a nyomor, ha ez állapot még egy pár hétig így tart!

Ázsiai állapotok ezek, melyre segítséget kérünk! Társadalmunk lázasan munkál és mu-

lat. A napokban rendezett az ev. ref. colle-gium ifjusága egy wikerlő majalist, s má-is követi e hó 18-án az egyesült Polgári kö-javára, az iparos ifjak által egy műkedvelő-előadás: az Apórok. E hó 26-án végre le-leplezik a mi árva milleniumi niszlopunkat! Ideje is, mert az oroszlanokat és az aljköveket annyira ellepte a moha, hogy ugy né-nek ki, mintha a mult században készült volna és várnák renoválásukat! Na de még talán egy pár hétig kiállják az idő porlasztó-fogát!

Siculus.

MINDENFÉLE.

Kolozsvár, június 15.

— A felvinczi árvízkarosultak já-vára ma a következő adományok fol-tak be lapunkhoz: Özv. Papp Lukács né 1 frt.

— Jósika Samu br. a király személy-körüli miniszter a róm. kath. statust érdek-ügyben, mint a status világi elnöke tegnap városunkban időzött.

— Elmaradt városi közgyűlés. Tegnap d. u. hivatalosak és választottak tizenhét-gyűltek össze Kolozsvár város közgyűlései-tében. A jelen voltak megreműlték a honos-társorsorozattól, a vaskos tárgyaktól s a va-rós atyák csekély létszámától. — Szav-e s in a G é z a helyettes polgármester ny-totta meg a gyűlést, melyre azonnali fel-szólalás történt. A felszólalók kérték a gyűlés elhalasztását, mert a kereskedők-nak orsz. vásárjuk van, ilyenkor mindenki el-van foglalva, gyűlésezn nem érkeznék. Szav-csina szavazás alá bocsátotta a dolgot, a szóval 8 ellenében a közgyűlés azt határoz-ta, hogy a közgyűlés péntekre hivassék össze.

— Társas estély. Ma este a tornai-voda helyiségben társas estélyt tartottak. Braziliában hazajött emigráns Popini János tiszteletére. Meleg étketéről és jó italokról gondoskodva van. Étkezés élap napján törté-nik. Az estélyen Salamon János zenekar fog játszani hazafias dalokat. Kezdeté este 6 órákor.

— Főziskola Kolozsvárt. A Mária De-rottya egyet elhatározta, hogy azon man-dékházban, melyet nápusban vásárolt, az ag-gott vagy elbetegedett tanítónék számára, gazdasszony-iskolát nyit, azon tanulásukra, a végzett fiatal leányok számára, kik kitéve gazdasszonyok is kívánnak lenni ezen ügy-ségekbe is be akarják magukat gyakorolni. Egyelőre most csak a főző iskola nyílik meg október 1-én. Jól nevelt fiatal leányok tanu-hatnak izletesen főzni, szépen találni a tál-t frt tandíjért egy hónapra. De 3 hónapra is előre befizetni 9 frtot. A kik oklevelet akarnak nyerni, azoknak egy évig kell tanulni, mivel a háztartásban minden időzámuk meg van a maga teendője. A tanítóné-mot akkor megfellelő vizsgálat felel meg. A kik az „O t h o n“-ban elhelyezkedni akarnának és ennének is abból, a mit ők-tek, csak az étkezésért 6 frtot fizetnének. E-melített dijon földi egy hóra. Beiratás a Rendkívüli tanulók, kik csak inkább az iskolában, vagy finomabb ételeket akarnának tanulni, 6 frtot fizetnének egy hóra. Jul. 1-én lehet beiratkozni ezen főző iskolába, Magas-jólan urhölgyről, Belmagyar-utca 47. Magas-jólan lesz a főző iskola igazgatója. Be lehet iratkozni mindennap d. u. 3-4 órá-ig egész szept. 15-ig. Az otthonból okt. 1-ig kezdve kosztot is lehet hordatni, igen izletes és jót, mivel az a cél, hogy jól főzzenek a

melyből józan gramatikával nem lehet követ-keztetést húzni.

Mikortudta meg Br. bácsi, hogy Napoleon existál?

Meg kellett tudnom, mikor Magyaror-szágha beittűt, de az én életem, mint gyermeké olyan vigan folyt le, mintha semmi sem történt volna.

A három költő Byron, Schil-ler és Goethe közül melyiket kedvelte inkább?

Byront és Schillert inkább mint Goethet. Byron phenomenalis alak volt, a mi kitet-zik abból, hogy az angolok, a kik minden-féle kritikán átmentek ellene, utoljára mégis meghódoltak neki.

Csokonait láttaválaha?

Nem láttam, de a versein nőtem fel. Tudja, kérem alássan, Dorottya, az az ő Comica epopeiája olyan, hogy az europai literatúrá-ban nincsen azt meghaladó mű. Hát még a Ludas Matyi! Annak ma ott kellene lenni minden ponyván.

— Láttá-e Gvadányit?

Nem láttam, mert ő Magyarországnak egészen más részében lakott, s én Erdély-ből nem bujtam ki 1827-ig.

Ugy látszik még sok magyar embert fél kell fedezni a magya-roknak.

Igen kérem alássan, ez a folytonos in-terferálás eredménye a külföldi népekkel.

Dugonics még akkor mondá-sokat gyűjtött.

Dugonics nem fáradottazzal, hogy mon-dákat gyűjtsön, hanem ő maga munkál-kodott.

Kölcsöy gyermek volt stb. Mikor e ok az Athaeneumi kritikások állottak elő: Bajza, Vörösmarty stb., az ak-

kori fiatalság, (magam is) magam is bémul-lattal voltam a stilusok iránt. Kölcsöynek ekkor jött ki Paranesise. Valóságos édes méz volt a stylusa... Egyszer a 10—15 éves néhai Pagotné, Bánffy Josefát, mint tanít-ványomat beakartam vezetni ebbe a fölfede-zett új országba. Az Athaeneumot kinyitni s kezdem olvasni, hogy megmutassam, mi-lyennek kell lenni a magyar stilusnak, de kénytelen voltam minden harmadik periódus-nál ki kelni ellene, látván, hogy nem annyira követésre, mint kerülésre méltó példát kellett mutatass neki.

Brassai bácsi Wesselényivel sokszor találkozhatott.

Oh igen. Akkor volt a kolozsvári Ca-sino megnyitása, a mely a magyar társada-lomnak egészen új piacot akart nyitni. Per-sze minden urnak más volt a karaktere. Én mindenikkel jól voltam.

Széchenyi mivel hatott Bras-sai bácsira legelőször?

A Hitel volt a legelső. A könyv hatá-sát gyengítette az, hogy a Kazinczyaniz-musnak barátja nem volt. A stilus nekem nem volt inyemre, azért maradtak távol min-den kottériától. Én teljességgel nem szeret-tem csinálni a pártokat, éppen mint Széche-nyi nem szeretett. Én nem akudtam senki-vel. A Kazinczyanusok befolyása alól Aranyt sem lehetett kivonni. Petőfinék sem volt klikkje.

Volt-e ismeretségben Pető-fivel?

Igen jó barátságban voltunk az alatt a rövid idő alatt. Többek között az Életké-peknek én is szorgalmas dolgozó társa vol-tam.

Ekkor kezdette mondani Aranyé, a ma-gyar stilus, hogy romlik el. Igen, de egészen más megmondani, hogy rossz s megmondni, mi a romlott. Én írtam a cikkeket, de Arany, a helyett, hogy támogatta volna, polemikus

megjegyzéseket tett rá. Így nem lehetett ve-lők kijöni. Ekkor kezdődött a dualismásról (mondatt dualismus) való eszmém.

Réval az ikes ígék ellenségeit lecsépelte és ezzel a dolog elenyészett, de azután előál-lott Szarvas Gábor, s ujból kimondotta, hogy nem látja át miért kell ikes igét alkalmazni.

Most van egy cikkem a Philologiai Közölnyél. Ha megjelenik, majd megírom a folytatását, melyben elbárok a kérdéssel.

Boros György.

(Vége köv.)

A Rode titka.

— Angol regény. —

Az „Ellenzék“ számára fordította: AMICA.

VI

(Folytatás.)

(21)

A Dering kisasszony feje hátra esett a Rode vállára, egy mély lélegzetet vett — az utolsó lélegzetet.

A pap rögtön felismerve a halált, gyön-gédén vonta el onnét Rodát.

— Ő bevégezte! — mondá.

Roda a halott fehér arcára nézett, és az övé is sápadt lett és halottias. De nem ájult el.

Megengedte, hogy Deringné kivezesse, és hogy Molly a szobájába menjen ötet vi-gasztalni.

— Örülök! örülök! — mondá magának szenvedélyes ismétléssel. Ő nem tudta! És Adrián még mindig szabad!

VII.

Lefroy ur, legyőzötése miatt némi boss-zúsággal fordult vissza Deringtől. Azt nem nem gyanította, hogy Adrián csak ma reggel

és ő töle tudta meg először az igazságot. Loka tele volt sötét tervekkel a Rode nyu-galma ellen, amint az aventűr lefele ment. A kapunál megállott egy rözsás arezu asszony-nal beszélni, azzal, aki ötöt beeresztette.

— Ez szép aventűr, — mondá. Majd mások! megyek fel a házhoz. A család it-hon van?

— Oh, igen, Sir! Ők ritkán meunek el innét. Dering ur néha felmegy Adrián ural Londonba, de az asszonyok többnyire mindig itthon vannak.

— Ugy-e, két fiatal lady van a ház-nál? — kérdé könnyedén.

— Igen Sir. Az egyik a Dering ur leánya. És most itt van Rode kisasszony is. Ő a klastromból jött ide. Ötet az apácák nevelték, és azután ide jött lakni.

— Én azt gondoltam, hogy neki él az atya. Én azt gondolom, hogy egykor ösmert-em az atyját.

— Sir, én úgy hallottam, hogy az egy-ros-z ember volt. És a rokonok nem enged-tek meg, hogy Rode kisasszony az atyjához menjen. De azt mondják, hogy Rode kisas-szony és Deringné nem tudnak megegyezni. Mert lássa az ur, Deringné azt kívánta, hogy Adrián ur Molly kisasszonyt vegye el — mondá az asszony, kit a kezébe csusztatott pénz fe-csegővé tett.

— Ah, nem tudnak megegyezni! De jó asszony, én elveszem a maga idejét. Hol-nap reggel eljövök és megnézem ezt a szép házat.

At ment a kapun, és az országútra tért. Az asszony szavai a támadásnak egy más módját sugalmazták. Felkeresi Deringné, a ki a Rode leendő háziasszonyával nem volt megegyedve.

Már közel volt a faluhoz, és látta a házakat, midőn egy férfi, a ki általa nem láttatva némi távolságról leste őtet, egy bo-

kor mellől előre lépett. Lefroy ur megvár-talt.

— Dering, te itt vagy?

— Igen, itt va yok, mondá a másik. dulasan. Arca halvány volt és a kemény-utazás nyomai látszóttak rajta, nyomban va-tam — mondá. Végre megtaláltalak. Mit-er-nélz itten?

— Hát te mit csinálz itten? Kéld Lefroy udvariasan. Mon ami, a kedves ro-konaid jöttél meglátogatni? Nem igazán a fogadtatásodat.

— Te azért jöttél, hogy a leányomat kénkedji! — viszonzá Dering Arthur, kes-védélytől libegő mellet. — Te azért jö-tél —

— Lassabban, mon a mi! ne olyan indulatosan, — mondá a Franciaia nyájas

növendékek. A kihordott koszt ára 12 ft egy óra. De Gerandó Antonia elnök.

— **Brassai az egyetemi tanárokhöz.** Az egyetem küldöttsége is meglátogatta 100 éves tudóst, dr. Farkas Lajos rektor, dr. Márky Sándor, dr. Farkas Gyula dékánok tisztelegtek az egyetem nevében. A rektor k. belül ezeket mondta:

Nem az igazi nap a mai, de azért mi is kívántuk a mi mély és igazán őszinte jó kívánságunk kifejezési s kívánjuk, hogy az igazat, az általunk tervezett módon és nem így az egyben megünnepeljük.

Brassai így válaszolt: Igazán fájdalmas betegségekben vagyok; nehezen tudom össze szedni gondolataimat. De annyit mégis elmondhatok, hogy nagy örömet okoz nekem az én kedves kollégáimnak a megemlékezése, az ékezt mindig nagyon szerettem. Ha jobban leszek, más képen is megfogom hálalni.

— **A tornaszok táncvigalma,** mely csütörtökön, urnapián lesz, nagyon fényesnek ígérkezik. Kolozsvárról és vidékről sokan készülnek. A főúri osztályból, tanári, hivatalnokai karból a színe java ott lesz a társas köröknek. Az estély a tornaszok ünnepi versenydíj kiosztásával lesz egybe kötve. Előkező előzők fogják a koszorúkat és érmeiket átnyújtani. A tornavivodában lesz az ünnepély. Belépő díj 1 ft személyenként. Csapeldíj 3 személyre 5 korona. Az ünnepély előrelátatásával anyagilag is jól fog sikerülni. Az estély vendüknője Kövéri Lászlóné urnő 25 frttal járult, az ünnepély anyagi sikeréhez, a mit a bizottság a tegnapi közlemény kiigazításához köszönettel nyújt.

— **A sétatér esti képe** az új kioszk megnyitása óta jelentékenyen megváltozott. Míg az előző években az esti órákban alig létezett valaki a sétatéren, most minden este nagy közönség hullámozik a város e kedves földi helyén. Különösen a kioszk körül élénk az élet. Tegnap katonazene játszott a kioszkban, nagy közönség hallgatta a szabatosan előadott darabokat, melyek egyik máikának előadása után viharos taps fejezte ki a közönség tetszését. Az új kioszk környéke egész nap vonzó képet ad a sétatérrel.

— **A kolozsvári tornavivó egyesület** csarnokának korszerű felszerelésére újabban adakozni kezdek, a volt az intézeti növények, mint bizottsági tagok gyűjtő ivén: Major Sándor Kolozsvár 2 ft. Reinhold Oliver N. Enyed 1 ft 50 kr. Tömösvári Miklós Kolozsvár 1 ft 50 kr. Szabolcsi hitelbank Nyiregyháza 1 ft 50 kr. Vajda Dániel M. Ludas 2 ft 70 kr. Horváth Budapest 2 ft. Gyulai László 1 ft. Postaigazgatóság Kolozsvár 1 ft 50 kr. Magyar leszámítók bank Budapest 3 ft. Ferenczy Géza, Nagy-Ajta 2 ft 50 kr. Dávid Márton Al-Jára 1 ft. Állami trüfő képzede tanári kar Déva 1 ft 50 kr. Kerek Ferencz Kis-Ujszász 3 ft. Magyar Agrár bank Bpest 3 ft. Bogdánffy Ferencz kir. tanácsos igazgató Bpest részlegét ajánlotta fel. Az egyesület egykori növendékei mely szeretettel viseltetnek a tornavivó intézet iránt, szépen tanúsítják az alábbi meleg hangu levél, mely Kövéri Mihályhoz érkezett:

Nagyságos Elnök Ur! Fogadja legőszintebb köszönetemet azon értesítésért, hogy intézetük 25 éves jubileum alkalmából a bizottságba beválasztani kezdek. Gymanáziumi s később egyetemi éveim alatt is szorgalmas növendék s látogatója voltam a kolozsvári tornavivodának, mely abban az időben Chapon, Tumpa és Nyárády alatt is szép sikereket bírt fölmutatni. Búszkán valom magam ez intézet növendékének s elmondhatom, hogy a helyes alapot tornatanárra kiképzésemhez egyenesen onnan nyartam. A hála és köszönet érzelmével fogadom a megiszteltetést és csekély erőmhöz képest midont elkövetek, hogy hozzájáruljak az intézet korszerű berendezéséhez. Dr. Vajda Emil, okleveles tornatanár.

Egy vagy két ember üldözöbe vette, de a fancia gyors futó volt, és az emberek hamar felhagytak az üldözéssel. Lefory ur felhagyatása nélkül érkezett a vasúti állomásra és onnét Londonba. Mielőtt a rendőrség megtalálta volna a nyomát, a nagy város tömkelegében elveszett.

Dering urat a vendéglőbe vitték. Senki sem ösmerte. Mint szép és vidám ifjú hagyta el őket; az a kopott ruhája, vézna, kiélt arcza idegen nem hasonlított ahhoz a dílis katonához, kit évekkel ezelőtt ösmertek.

A Doktor egyenest Deringből jött hozzá, hogy Dering Millicentért hívták. A sebet látva a fejét rázta.

— Itt nincs reményesség; mondá annak az asszonynak, a kit ápolónak hívtak a beteg mellé; az éjszakát sem fogja átélteni.

A haldokló szemei a Doktor felé fordultak.

— Doktor, én nem hallottam a mit mondott, de tudom, hogy az mit jelent.

— Nem tudom öntől azt a tényt eltiltani, hogy állapota nagyon válságos, mondá a Doktor komolyan.

Dering ur gondolkodott egy pillanatig. — Természetes, hogy önt ösmerek Deringben? mondá a beteg bámulatos tiszta hangon.

— Éppen onnét jöttem, válaszolá a Doktor.

— Ön új ember itten, mióta én elmentem; de ön bizonyosan ösmerek a nevemet; én Dering Arthur vagyok. Kérem menjen vissza Deringbe és hozza ide a testvéremet és az ő feleségét — beszéltem kell velük — és hozza ide a leányomat.

— Ők nagy bánatban vannak, mondá a doktor komolyan. Dering kisasszony meghalt ma reggel.

(Vége következik.)

— **Az állomáson.** A kolozsvári vasúti állomásán szombaton nagyszámú közönség gyűlt össze, hogy a Braziliából érkező Po-pinit fogadja.

A perrenon néhány tekintélyes ember beszélgetett.

— Vajjon mit fog szólni az öreg Popini városunkhoz? kérdezte egyik.

— Hogy mit fog szólni? vágott bele szarkasztikus mosolylyal a másik. Bizonyosan azt, hogy itt is minden brazíliai állapotban van, de az ivóviz! — az még annál is rosszabb.

— **Réthy Laura Kolozsvárt.** A kolozsvári színház látogató közönség egykori kedvenc művésze Réthy Laura asszony tegnap este néhány óráig Kolozsvárt tartózkodott. A Deesen működött szegedi színtársulat — melynek Réthy asszony az ünnepelt primadonnája — befejezván a deési színi idényt, tegnap hagyta oda a kies szamospart városát és utazott vissza Szegedre. Réthy Laura asszony férje és gyermekével a szamosvölgyi vasúttal tegnap délután hatodfél órakor érkezett meg Kolozsvárra, s minthogy csak a 11 órai gyorsvonattal volt tovább utazandó e néhány órát arra használta fel, hogy — mint e sorok írója előtt kifejezte — legalább betekintsen abba a kedves városba, melyben őt oly nagyon szereték, s a melyet ő is oly nagyon szeret. Réthy asszony kilátásba helyezte, hogy a nyár folyamán még ellátogat Kolozsvárra. Hiszik, hogy a színház igazgatósága megadja majd az alkalmat arra, hogy a színház látogató közönség ismét gyönyörködhesék egykori kedvencének pompás énekében. Ezt joggal meg is várhatjuk az igazgató-ságtól.

— **Szökökút a sétatéren.** Az utóbbi időben a rohamosan fejlődő Sétatérnek egyik ékessége lesz az a szépen megkonstruált szökökút, mely a kioszk és a zenepavilon közt elterülő szabad tér központjára van tervezve. A tudvalevőleg ötezer forintba kerülő szökökút kiépítését ma reggel kezdték meg. Most assák a vízmedence elhelyezésére szükséges gödört s jó néhány nap múlva alkalmunk lesz a sétatér legújabb ékességében gyönyörködni.

— **Szűlők figyelmebe.** A helybeli állipar-szakiskolában hirdettet szűlnide rajtan folyamra a beiratkozások megkezdődtek. Különös figyelmebe ajánljuk a szűlőknek a tanfolyamot, a hol gyermekeik, a leghasznosabb módon töltenek el naponként pár órát egy olyan tárgy tanulása mellett, mint rajz, melynek tudása ma már a szép érzék fejlesztése és általános műveltségre nézve: egyik legfontosabb követelmény. Az iparszakiskola igazgatósága nagy szolgálatot tesz a szűlőknek az által, hogy ilyen hasznos módot nyújt a szűnőd értékes felhasználására. Az iskola Mátyás király utca 1. sz. a. van.

— **A kolozsvári siketéma** intézett növendékeinek évszáz vizsgája június hó 20-án vasárnap d. e. 10 órakor fog az intézet saját helyiségében (Külközép utca 38 sz.) megtartatni, melyre az érdeklődők szívesen láthatnak.

— **A Bartha Miklós pénzes levele.** Budapestről érkekes esetről értesitenek, mely főszereksztőnk Bartha Miklóssal történt meg. A napokban ugyanis Budapasten a főpostán átvett egy czimére érkezett 150 frtot tartalmazó pénzeslevelet s beletette a kabátja külső zsebébe. Aztán eltávozott, egy darabig gyalog ment, később fölült a villamos vasútra. A mikor leszállt a kocsiról, egy ur hozzálépett és átnyújtott neki egy levelet:

— Ez az én pénzes levelem...

— Igen uram, valaki kivette...

— én észrevettem s ime visszaadtam, mások ne tessék az ilyesmit a külső zsebbe tenni, hanem a belsőbe.

Bartha nagy meglepetésében meg csak most mutatkozott be. mire az ismeretlen mosolyogva jegyezte meg:

— Oh én már rég ismerem nagyságodat és egyike vagyok régi tisztelőidnek.

— Nagyon köszönöm szíveségét és igazán lekötelezve érzem magamat. Kihez is van szerencsém? fűzte tovább a beszédet Bartha.

— Oh, az mellékes, s a nyájás idegen minden további magyarázat nélkül elisietett.

Az esetet maga Bartha beszélte így el egy társaságuk, a mely most szentül meg van győződve, hogy a titokteljes ismeretlen, maga emelte el a pénzeslevelet. de arra már nem vitte rá az „ellenzéki” lelkiismerete hogy egy ellenzéki publicista pénzt meg is tartsa magának.

— **Érettségi vizsgák.** Kolozsvár három főiskolájában, valamint a kereskedelmi akadémián részben már befejeződtek, részben most folynak az érettségi vizsgák. Legelőbb a kath. gymnasium boosátotta ki kebeléből az érettségit tettek raját. Összesen 24-en tettek érettségit jó sikerrel.

— **Csöd.** Teleki László helybeli kereskedő ellen a kir. törvényszék elrendelte a csödtől. Csödbiztos Bak Lajos törvényszéki bíró.

— **Kis Ázsiai kakas.** Egy egész új fajta kakas látható Békéssy Kálmánnál, a

hójai szőlők aljában. A birtokában lévő kakas gyönyörű szép példány, az idei állat kiállításán is befog mutatkozni. Kis-Ázsiai származású faj a Kaukázusból. Európában csak Németországban ösmerek még. A kakas nyaka: arany sárga, hása fekete barna, szárnyai fényes feketék (vörös barna selyem színű) sárga és fehér vonalokkal, farka sötét feketé. Mint a páva oly szép tollazatu. Békéssy e fajt tenyészté, megakarja náunk is honosítani, a kakas mellé adott tyuknak van már négy csibéje, mind olyan színtek, mint a kakas. Szakértők a kakasnak ezt a nevet adták: Gallus bankivus pumilio. Mint mondják, e fajnak nagy jövője lesz hazánkban. Városunk urai női közönsége szép számmal keresi Békéssynél fel a kakast, gyönyörködve benne s csibéiben. A kiállításán is biztosan fel fog tűnni.

— **Gyászir.** Laborfalvi Benke András földbírókos, és 1848/49-iki volt honvéd-örrmester S. Sz. Györgyön meghalt.

— **Szűlők figyelmebe.** Felhívjuk az igazgatóságok, szűlők, tanügybarátok szíves figyelmét, hogy az középiskolai tanárjelöltek segélyegylete nevelők, correptori állások betöltésére szaktörzest tanárjelölteket ajánlhat. Szíves megkeresések, Középiskolai tanárjelöltek segélyegylete Kolozsvárt, ezimen küldendők be. Felvilágosítással készségesen szolgál. Herberger Béla sz. i. titkár. Régi egyetemi épület I. em. 14. ajtó.

— **Geiser a kalotaszegen.** Az a hegy-láncolat, mely 1852-ben Magyarokereke felett megindult volt, ismét beszéltek magáról. A mult heti nagy felhőszakadás mérték feletti nagy esőzés a „Boc” község marháit a hegy oldali kopasz legelőn találta. A pásztor igyekezett a csordát védett helyre terelni, e fáradozása közben felette nagy zúgással, ember vastagságnyi víz tölcser tört ki, a föld kezdett hasadozni, süllyedni s 23 (darab szarvas marhát a pásztossal együtt menthetetlenül ragadtott s meg ölt.

A viz felszökése 2 ölnyi magas s oly bő, hogy malmot lenne képes hajtani. E vidéken mindenféle nagy földszuhadások vannak; 13 falnak határán csak tavasz buza terem, de a sok esőzések miatt, fele részben vetetlenül maradtak s így a faluk lakóit a legnagyobb éhínség fenyegeti, annyiál inkább; mert a mult évben is éppen e falu vetéseit semmisítette meg a jégvihar.

— **30,000 hold víz alatt.** Pancsováról írják hogy a Duna Ivanovánál átszakította a gátat s 30,000 hold föld, melynek legnagyobb részén eddig élet viralt, teljesen víz alatt áll. Vanova, Ovesa és Boicza községeket az áradat teljesen elöntötte s így természetesen a Zimony és a Pancsova közötti terület is, a víz egészen Pancsováig ér, magát a várost azonban nem fenyegeti veszély, ámbár a vizállás még mindig igen magas. A Dunán és az ártér fölött valóságos orkán dúlhang úgy, hogy a Homolcz és Kubis községek közt fekvő 70,000 hold rét szintén fenyegetve van.

MŰVÉSZET.

— **A kolozsvári színtársulat.** Színtársulatunk Marosvásárhelyt még mindig kellő pártolás mellett játézik, bár néha-néha dres házak is kezdenek mutatkozni, a mint egyik odaváló lap írja. A társulat közlebről a „Gimesi vadvirágot” fogja előadni, mely előre láthatólag nagyszámú közönséget, fog vonzani a színházba több este át.

— **A nagyváradi szinkörben** változatos műsor mellett folynak az előadások, amit a közönség élénk pártolással honoz. Legközelebb érdekes vendégszereplések lesznek; ennek a sorát Jászai Mari és Gál Gyula, a vigszínház tagja, nyitja meg. Utánuk Ujházi és Delli Emma lép föl.

— **Az Aranyember Marosvásárhelyt.** Mint M.-vásárhelyről írják, az ott működő kolozsvári színtársulat a mult pénteken igen kiváló előadásban mutatta be Jókai „Aranyember”-ét. A hét képből álló darab oly precízitással folyt le, hogy feledtette hoszuságát a szereplőket, sukat tapsolták az est hőse Kovács Gyula volt. Annyi igazságszáj, természetességgel játszottá Timár Mihály érdekes szerepét, a mennyit csak az ő istentől nyert művésztől várhatunk. Kitűnő, parnere volt mint Némi Ráskai Emilia. Bájos, egyszerű játékaival nem egyszer ragadta tetszésnyilvánításra a közönséget. Laczkó Aranka igen sikerült alakításban mutatta be Terézia mamát. György Honamegragadóan szép Timea volt; igazán átérett játéka gondosan színezett volt. Minden jelentéssel zajos sikert ért el.

Nagy volt, mint mindig Szentgyörgyi J. Brázovics Athanázban. Nagy dícséret illeti Novics Jenőt, ki ez estén Krisztyán Todort személyesítette. Oly sikerült, meglepő alakítást nyújtott, a milyent tőle még egyetlen szerepben sem tapasztaltunk.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári gazdák hitelszövetkezetének 7-ik évi jelentése most került ki a sajtó alól. Öröndetes haladásról és fokozódó bizalomról tesznek tanúságot a következő adatok:

1891-ben a szövetkezetnek 4057 ft törzsbetéte volt, most a törzsbetétek 26469

frtra emelkedtek; 1891-ben takarékbetét 7507 ft 12 kr volt, most 92512 ft 99 kr. van kimutatva. Ilyen arányú emelkedés látszik a vagyon mérleg minden tételénél. Az évi forgalom 436,267 ft 57 kr. tündet ki. A vagyon mérleg szerint a szövetkezetnek 142,156 ft 29 kr vagyon van. Ebből váltóra van elhelyezve 100,069 ft 40 kr, jelzálogra 37,735 ft, egyszerű kötelezvényre 561 ft adatott kölcsön.

A tiszta jövedelem 4132 ft 42 kr, melyből csak 641 ft adatott kt igazgatási költségekre, 2775 20 kr pedig tartalékba tételts s így most a takarékbetét alap 6404 ft 30 kr teszen. Tekintetbe véve azt, hogy a 26,469 ft törzsbetéten felül a felelősség 3 szoros, így a betétekért 85711 ft 20 kr, biztosíték van. A kölcsönök a külvárosi gazda közönségnek adatkak ki és mindig igazgatósági tanácskozási után. Hogy pedig az arra érdemes kölcsön kérők jutnak a kölcsönhöz biztosítékot azon körülmény nyújt, hogy az igazgatóságban minden városrészen egy-egy jellemes és vagyonos gazda ember választott. A kölcsönök legnagyobb száma 10 frtól 200 frtig terjed, tehát azon összeget nyújtja a szövetkezet leginkább segítségül, mely által az uzsora körmei közül szabadítja meg a népet. A kölcsön adásnál fő cél, hogy gyorsan és a szükséghez mérten úgy legyen nyújtva, hogy az illető a pertől végrehajtástól a lehetőségig meg legyen óva.

Igen szép osztalékba részesülnek a törzsbetétes tagok, mert a szövetkezet keletkezése óta 8% jövedelmet kapnak, természetesen ez csak azért lehetséges, mivel az intézet vezetősége mondhatni jutalom nélkül teljesíti nehéz feladatát.

1897. okt. 1-én szövetkezet a Kossuth-terén épült és már fedél alatt levő csinos kis palotájába költözik, mely remélhetőleg sokáig fogja hirdetni Kondász Ferencz, Jakab László, dr. Török István és Koloszá Sándor érdemeit az intézet megteremtés és becsületes vezetéseért.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratai, telefon tudósításai, és sürgöny-levelei.)

Országgyűlés.

Bpest, jun. 15.

A képviselőház mai ülésén a honvédjavaslatoknál legelőnk Fejérvári honvédelmi miniszter szólalt fel. Elmondta, hogy a javaslatok célja a honvédség fejlesztése.

Hogy tűzérsséggel műszaki csapatokkal a honvédséget nem látják el, oka az, hogy nincs pénz. (Lesz a kvótára.)

A nemzetet nem lehet most újabb terhekkel ellátni.

Elmondta, hogy szakértőkkel meglátogatta a vidék alkalmas városait, az eredmény az, hogy „Oldenburgba”, „Finfkirchenbe” és „Grosswardein”-ba helyeztetek iskolák. Zajos éljenzés jobb felől.

Thaly érdekes eszmétársítással konstatalja, hogy már az 1808-iki törvényhozás kimondja a magyar katonai akadémia felállítását, még sem csinálták meg.

Most is egészen más szellemben csinálják. Különösen a negyedik szakasz sérelmes, hogy a honvédségi nevelő intézetben képzett tisztok átléphetnek a közös hadseregbe.

Nem akarnak a közös hadsereg részére tiszteket nevelni, ezért nem fogadják el a javaslatot. (Viharos éljenzés.)

Bolgár a nemzeti párt nevében elfogadja a javaslatot.

Asboth, Okolicsányi kifejezik bizalmatlanságukat, de azért a javaslatot elfogadják.

Rátkay és Tóth János nagy hatással beszéltek a javaslat ellen.

A vitát holnap folytatják.

Péchy Tamás jobban van.

Budapest, jun. 15.

A képviselőházban ma hire futott, hogy Péchy Tamás meghalt.

A hir mindenféle mély részvétet keltett és a képviselők elküldték a beteg muzeum körüti lakására, honnan Péchy azt üzenete, hogy köszöni szépen a szíves érdeklődést, de már jobban van, csupán a lába fáj még egy kissé.

Mádi Kovács gazda.

Budapest, jun. 15.

Mádi Kovács tábornaszernagy a dűblingi kórházból — ideg bajából kigyógyulva — távozott. Tegnapi audencián volt a királlynál, a ki igen örül a tábornaszernagy egészségének.

Innen Mádi Kovács hazament — gazdálkodni.

Apponyi Károlyi Pistához.

Budapest, jun. 15.

Apponyi Albert gróf tegnap a párt értekezlet után táviratot intézett Károlyi István grófhhoz üdvözölve őt a pártba való belépése alkalmából.

Kossuth Ferencz.

Bpest, jun. 15.

Kossuth Ferencz tegnap este érkezett vissza a fővárosba külföldi utjáról.

Merénylet az elnök ellen.

Bpest, jun. 15.

Faure elnök számos üdvözlő táviratot kapott, köztük idegen uralkodóktól is. Párisban időző összes nagykövetek, valamint több szenátor és képviselő az elnöki palotában kitett ivre föliratkoztak. Újabb letartóztatás nem történt. A nyomozások egész éjjel és ma reggel is folytak. A belügyminiszter a tömegtől bántalmazott titkos rendőrt éremmel fogja kitüntetni. A talált csövet a városi laboratóriumba vitték. A laboratórium igazgatója által eszközölt vizsgálat szerint a csó teljesen ártalmatlan és vadász-lóporral volt töltve. Sem a csőben, sem a közelben nem találtak gyanús dolgot. A csó ólomból való és átmérője körülbelül 25 centiméter. Az egyik vége zárt. A csó papírral volt bedugva és ez okozta a nagy pukkanást és a sűrű füstöt.

Az eleméri vérengzés.

Nagybecskerek, jun. 15.

Az eleméri zendülés ügyében Juiczky Mihály vizsgálóbíró tegnap este befejezte a vizsgálatot, melyet fáradhatatlanul folytatott s letartóztatottakat szabadlára helyeztek, csak tizen hontak be erősen megvasalva. Köztük van Iszák Misa községi bíró, kiről kiderült, hogy tulajdonképeni szítója volt a zendülésnek Mikor a csendőrökkel a nép közé hajtatott, azt kiabálta a tömegnek. Üsd őket, most nem a bíró szól hozzátok, hanem a szövetséges társ.

Tegnap másképp beszéltem, mert a főszolgabíró reám parancsolt, hogy rendet csináljak. dr. Dellimanics alispán ma diszes koszorút helyezett az áldozatul esett csendőrök sírjára. Mindketten jó családból származtak. Walthern anyja Kammennoyer-leány az elhunyt polgármester közeli rokona volt. A lapok tudósítása a kitépett szívekről nem igaz. A nép csak a fejüket zuzta szét.

Vízarádások Romániában.

Bukarestből írják: hogy az ország minden részéről beérkezett jelentések igen szomorú képet adják annak a pusztításnak a melyet vízarádások országsszerte okoztak. Nincs az országban terület: mely a legnagyobb mértékben ne szenvedett volna. A Duna, és Tisza folyók mentén a vetések széles területen víz alatt állanak. Sok helyütt teljesen elborította az ár az országutakat és elrombolta a hidakat.

A partvidéki községekben a víz elmosta a házakat, Brezében pedig négy méterrel süllyedt a föld. Szerecsére azonban az eddigi jelentések még nem hoztak hirt emberáldozatról. A katonaság mindenütt segélyére van a lakosoknak. A kárt ez idő szerint még közvetlenül sem lehet megállapítani.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felolós szerkesztő és lapnatajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTER.)*

4 1/2 % - OS

magyar regaleváltsági

KÖTVÉNYEK

1897. Julius 1-én lejáró

szelvényeit

már ma naptól fogva

minden levonás nélkül

beváltja az

Erdélyi bank

63

takarékpénztár r. t.

KOLOZSVÁRT

Főtér, (Szathmáry-ház.)

(2-3)

Hirdetések.

Árverési hirdetmény.

Ezennel közhirrre teszi alóli igazgatóság, hogy a kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank zálogosztályánál elzálogosított s folyó évi

1896. év Szeptember hó végéig

lejárt és még ki nem váltott tárgyak az I. II. osztályból nyílt árverésen elfognak adni és pedig az I. osztályu tárgyak, u. m.: ruhaneműk, háziesszközök, áruk stb. árverése lesz

folyó évi 1897. Julius 12-én.

A II. osztályu tárgyak u. m.: arany-, ezüstneműk, ékszerek stb. árverése lesz

folyó évi 1897. Julius 19-én.

Az árverések az intézet helyiségében mindig délután 3 óra-
kor kezdődnek.

A zálogtárgy tulajdonosa fel van jogosítva az eladásra kitett tárgyat az árverés kezdete előtt még kiváltani, a már eladott tárgyakból a bejött többlet őt illeti.

A vevő tartozik a vételárát rögtön lefizetni és a tárgyat elvitetni.

Kolozsvárt, 1897. június 15.

487. (1—1) Takarékpénztár és Hitelbank igazgatósága.

Magyar királyi államvasutak. — Igazgatóság.

74128/21300. C. v. Sz.

488. (1—3)

Hirdetmény.

Ezennel közhirrre tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha és fehérneműk, botok, napernyők, esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon és következő napokon tartandó nyilvános árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett elfognak adni.

Miskolc állomáson f. é. június 18-án d. e. 9 órakor,

Kolozsvár " " " 25-én " " " "

Budapest ny. p. u. " " " 30-án d. u. 3 " "

Budapest, 1897. június havában.

Az igazgatóság.

Sz. 4591—1897.

486. (1—2)

v. t.

Arlejtési hirdetmény.

Maros-Vásárhely szab. kir. város tanácsa, a város közönsége által építendő gőzfűrdő munkálatainak vállalat után leendő biztosítására zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet.

A gőzfűrdő építési költsége 29.764 frt 33 krral, a gőzfűrdő berendezése 12739 frt 90 krral van előirányozva.

Ajánlat tehető az összes munkákra együttesen, vagy külön az építési és külön a berendezési munkálatokra.

Az építési költség 5%-át kitevő bántpénzzel ellátott ajánlatok folyó évi július hó 1-sőjének d. e. 12 órájáig adandók be a polgármesteri hivatalba.

Később érkezett ajánlatok tekintetbe vétetni nem fognak.

A város közönségének jogában áll a vállalkozók közül, tekintet nélkül a felajánlott összegre szabadon választani, esetleg új pályázatot is hirdetni.

Terv, költségvetés és építési feltételek a városi mérnöki hivatalban tekinthetők meg.

Maros-Vásárhely szab. kir. város tanácsának 1897. június hó 5-én tartott üléséből.

Geréb Béla, s. k.
polgármester.

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

Az „Adria“ kerékpár

a legjobb és legegységesebb kerékpár!

az összes műszaki vívmányok felhasználásával a legkiválóbb anyagból van készítve.

a hazai gyárilap egyik diadala.

már az angolok által birtokolt gyarmatokon is hódított magának piacot.

minden versenyen első díjakat nyer.

egyenletesen könnyűjárás, gyors és biztos.

tartósságánál és megbízhatóságánál fogva a legelőnyösebb kerékpár.

könnyű fizetési feltételek mellett kapható az alulírt vezérképviseletégnél.

Egy évi gyári jótállás. Egy évi ingyen javítás.

Kiválóan berendezett mechanikai műhely.

Arjegyzékek ingyen és bérmentve.

Brdélyrészi vezérképviseletőség:

Grósz Frigyes urnál, Kolozsvárt,

472. (6—*) Fűtér 7. sz. Takarékpénztári épület.

A NŐI SZÉPSÉG

emelésére, tökéletesítésére és fenntartására legkiválóbb, teljesen ártalmatlan, vegyíztiszta és zsírtmentes készítmény a

Margit Crème.

Rövid idő alatt szünteti a szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtörést, (Mitesser) és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és hímlo-helyeket még koros egyéneknek is üde bájós arczsinót kölcsönöz ára 50 kr., nagy 1 frt.

Margit hölgypor 60 kr.

Margit szappan 85 kr.

Margit fogpép (Zahnasta 50 kr.)

Rosetter hajregenerator az őszhajnak eredeti színét adja vissza 1 forint.

Hajszőkítő bármely hajat aranszőkére fest, 50 kr. és 1 frt.

Tannochinin pomade legjobb hajápoló és növesztő 35 és 50 kr.

Világosvári Bohus-bajuszpedrő dőlczeg, szép bajusz nevelésére 25 és 35 kr.

Földes Kelemen

Arad, Deák Ferenc-utca 12. sz. Laboratorium: Lázár-Vilmos-u. 1. sz.

Bel- és külső gyógykezelés és higiénikus különlegességek, kötszerek, tolette-cikkkek raktára. Telefon 3. sz.

Főraktár Budapest Török J.-nél.

Kolozsvárt: Palóczy Lajos és Tanács József gyógyszerészeknél és Burger F. gyógyszerésznél.

435. (6—10.)

MAYPOLE SOAP

fest minden színben és árnyalatban.

Legújabb találmány házi festésre!

Korszállatkozó találmány 500% megalakításával!

Ez a világhírű szappan 15 perc alatt egy kevés forró vízzel ruhát, blouzt, gallért, selyemszövetet, bársonyt, satint, creton, batistot, gaszt, inget, harisnyát, zsebkendőt, keztűt, szalagot, csipkét stb. bármilyen színnel fest; minden ruhát ujja varázsol; a festés színtartó, nem fakul, megmentes, a szövetet nem ronítja. Egy darab 40 kr. (Fekete 50 kr.) ez egy női bluzra elég. Minden darabhoz használati utasítás van mellékelve.

Szabadalmazva az egész világon

The Maypole Company Limited, London.

Vezérképviseletőség Osztrák Magyar Monarchia, Balkánállamok, Török és Görögország részére:

SONNENSCHNEIDER LIPOT

Budapest, Arany János-utca 15. szám.

Kapható: Pozsler és társa, Kovács P. és fia fűtér 31. Schuster Emil fűtér 12., Segesváry és társai ezelőtt id. Misselbacher J. B. cégeknek. Burger Frigyes és dr. Hintz György gyógyszerésztárában.

489. (5—10)

A M. Kir. Államvasutak

BUDAPEST.

Gépgyárának Vezérigazgatója

Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült gőzcséplő garnitúráit, ipari csélokra alkalmas „Compound” Iskomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsológépeit, Stibor-féle körfűrészeit, kaszáló és arató-gépeit.

Továbbá SACK-féle ekéit, vető-gépeit, boronáit és egyéb gazdasági gépeit.

A FAIRBANKS-féle mérleggyár kizárólagos képviselője.

ARJEGYZÉKEK INGYEN ÉS BÉRMENTVE.

352. (4—10)

ELŐPATAK

GYÓGYFÜRDŐN,

melynek több kiállításán kitüntetett gyógy-vize Európa legjelesebb bálnelégusai által a világ legelső égvényes, vasas savanyuvizének jelentetett ki:

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bizonyultak be biztos hatásuknak: a gyomor és belek idült hurutjainál, gyomorégés s a túlságos nyálka és savképződéssel járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzababban, altesti vérbőségekben, vérérgésben, aranyérben, rászokor és kedélykórban, máj és lépdeganatokban, az epe kivárató csöveinek hurutos bántalmaiban, sárgaságban, epékövekben, a poszgerj s váltólázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen alapuló hőszám zavarokban, s különösen vérszegénységi állapotokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban kezdődő húgy- és fővénkö-lerakódás a húgykőképződéseknél, a méh idült tömüléseinek, dagajál, fehérhólyás, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, köszvény- és csuszajokban.

Az ásványvizet használatával kapcsolatosan utjonnan berendezett meleg- és hideg ásványvíz-fürdők, friss kecske-tej, hidegvíz gyógyfürdő, massage, svéd-tornaszat áll az azt igénylők rendelkezésére.

Van orvos, gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség rendelkezésére napi ár 60 krtól fennebb. — A szobák árai május 15-től július 1-ig és augusztus 15-től szeptember 15-ig 30%-kal olcsóbbak. Az étteremben nagyon jutányosan étkezhetni.

Szórakozásul vannak parkok, erdei sétányok, olvasó, zongora- és társalgó termek, tornaszat, csolnakázó tó, színház, hangversenyek, bálók s kirándulások; ugyisint egy elsőrangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatóságai ajánlat mellett ingyen lakásban és gyógydíj-mentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vasút állomásán szállanak ki, honnan 1 óra távolságra eső Előpatakra magán- és társas kocsik szállítják a gyógyvendégeket; társas kocsin, ha csak egy személy jelentkezik 2 frt; több személynél személyenként 1 frt 30 kr. fizetendő. Egy magán-kocsi díja 3 forint. Ezen kocsikra jegyek a földvári állomásoknál válthatók.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad Előpatak, 1897. május hó.

A FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

462. 4—20.